

Tarih: 30.04.2022
Sayı:EFD-2022-S-06

VERGİSEL DÜZENLEMELER (NİSAN- 2022)

01.04.2022-30.04.2022 tarihleri arasında yapılan yasal (Kanun, Cumhurbaşkan Kararı, Tebliğ Kapsamında Yapılan) düzenlemeler yürürlük tarihi dikkate alınarak hazırlanmış olup, yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir.

YASAL DÜZENLEMELER

1. VERGİ USUL KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

22.03.2021 tarih ve 31786 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan; Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/14) ile gerçek kişilerin, Kur Korumalı Mevduat sistemi devam ettiği sürece Döviz Tevdiat Hesaplarını bozdurarak sisteme dahil olabilmeleri imkanı getirilmiştir.

08.04.2022 tarih ve 31803 sayılı Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/16) **ile yurt içi verleşik tüzel kişilere de 31/12/2021 ile 31/3/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini** cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyelerini bozdurarak sisteme dahil olabilmeleri imkanı getirilmiştir.

1.1.Hazine ve Maliye Bakanlığına e-Dönüşüm Yetkileri

Kanunun 3. Maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4. Maddesinde değişiklikler yapıldı. Yapılan değişiklikler ile, “vergi dairelerince yapılan işlemlerde elektronik imza, mühür veya onay kullandırma, vergi daireleri tarafından düzenlenen ve vergi dairesince imzalanması gereken belgelerin bu daireler adına Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanması, mühürlenmesi veya onaylanmasına izin verilmiştir. “

1.2.Kaçakçılık Suçları ve Cezaları

Kanunun 4. Maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359. Maddesinde değişiklikler yapıldı. Yapılan değişiklik ile,

213 sayılı Kanununun 371 inci maddesinde etkin pişmanlık müessesesine yer verilmiş olup, 359 uncu maddede, 371 inci maddedeki pişmanlık şartlarına uygun olarak durumu ilgili makamlara bildirenler hakkında bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı açıkça düzenlenmiştir. Bununla birlikte, etkin pişmanlığın, suç soruşturmasına başlanmadan önceki dönem için kabul edilmesi nedeniyle soruşturma ve kovuşturma evresinde fail tarafından bu yola başvurulamamaktadır.

Maddede yapılan düzenlemelerle, maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığıının tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammının; soruşturma evresinde ödenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında, kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödenmesi halinde ise verilecek ceza üçte bir oranında indirilecektir.

Tarh edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda verilecek ceza yarı oranında indirilecektir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

Bu maddede düzenlenen suçların birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanunu'nun 43'üncü maddesi uygulanır.

Ayrıca Vergi kaçakçılığındaki hapis cezalarının üst sınırları arttırılarak 213 sayılı kanunun 359 uncu maddesinin (a) fıkrasında yazan suçları işleyenlere uygulanan hapis cezasının üst sınırı üç yıldan beş yıla, (b), (c) ve (ç) fıkralarında yer alan suçları işleyenlere uygulanan hapis cezasının üst sınırı beş yıldan sekiz yıla çıkarıldı.

Kanunun 5.maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 367. Maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir. Yeni fıkra ile, 213 sayılı kanunun 359 uncu maddesinde yazılı suçlara ilişkin yürütülmekte olan soruşturma veya kovuşturmalarda mütalaaaya konu fiilin, başka bir kişi tarafından veya başka bir kişiyle birlikte gerçekleştirildiğinin ortaya çıkması durumunda, bu kişi bakımından kamu davası açılması için rapor düzenlenmesi ve mütalaa verilmesi şartı aranmayacaktır.

Kanunun 6. maddesi ile 213 sayılı kanuna Geçici 34. madde eklenmiştir. Eklenen yeni madde ile bu kanunda 213 sayılı kanunun 359 uncu maddesinde yapılan ve yukarıda yer alan düzenlemelerin, yargı mercileri önünde veya infaz aşamasında olan dosyalar bakımından uygulanabilmesine yönelik geçiş hükümleri belirlenmiştir.

Buna göre, Haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında olanlar, 359 uncu maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığıının tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammını, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Hazineye ödedikleri takdirde 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla soruşturma evresi için yapılan etkin pişmanlık düzenlemesinden faydalanabilir. Bu fıkroda belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

Birinci fıkra hükümleri bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinde soruşturma ve kovuşturma evresinde bulunan dosyalar hakkında da uygulanır. Bu takdirde, ödemenin hüküm verilinceye kadar yapılması şarttır.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinde 359 uncu madde kapsamına giren suçlardan dolayı temyiz veya istinaf kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalardan, 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gereken dosyalar hakkında bozma kararı verilir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosyalar gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir. 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemelerde yer alan zincirleme suçla ilişkin koşulların belirlenmesi, duruşma açılmak suretiyle yapılır.

2.GELİR VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Kanunun 1. Maddesi ile, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 41'inci maddesinin birinci fıkrasına 11. Bent eklendi. Eklenen 11. bent ile 5651 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi uyarınca hakkında "Reklam yasağı kararı verilmiş olmasına rağmen, reklam yasağı getirilenlere reklam vermeye devam eden gelir vergisi mükelleflerinin bu harcamalarının vergi matrahının hesaplanmasında gider olarak kabul edilmeyecektir."

2.1.Bazı Serbest Meslek Erbabı Gelirlerinin Vergilemesi

Kanunun 2. Maddesi ile, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 66. Maddesine 2. Fıkra eklendi. Eklenen 2. Fıkra ile, Serbest meslek mükellefiyeti bulunan ve ayrı bir muayenehanesi bulunmaksızın faaliyetlerini özel sözleşmelere istinaden; özel sağlık kuruluşları ile vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşlarında yürüten doktorlar ile topta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin gelirlerinin serbest meslek erbabı olarak vergilendirilmesi hükme bağlanmıştır.

3.KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

3.1.Yatırım Fon ve Ortaklıkları Kazançlarına İlişkin İstisnalar

Tam mükellefiyete tabi yatırım fonu katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler ile söz konusu fonların katılma paylarından, dönem sonu değerlemesine tabi olanların değerlemeden doğan kazançları kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur.

Altyapı gayrimenkul yatırım ortaklıklarının kazançlarına ilişkin kurumlar vergisi istisnası kaldırılmıştır.

3.2.Sermaye Tamamlama Fonu

Kanunun 23. Maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6'ncı maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir. Bu fıkra ile, Sermaye tamamlama fonunun, belirli sınırlamalar çerçevesinde kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaması hükme bağlanmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre, son yıllık bilançolarında sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılan şirketlerin kendiliğinden sona ermiş sayılmaması için, genel kurulca sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar verilmektedir. Bu amaçla ortaklar tarafından sermaye tamamlama fonu olarak aktarılan tutarlar söz konusu Kanun çerçevesinde sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde kabul edilmemekte ve karşılıksız bir ödeme niteliğini haiz olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yapılan bu ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak da nitelendirilmemektedir. Eklenen yeni fıkra ile Sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde ortaklarca şirketlere bu kapsamda aktarılan tutarların kurum kazancının tespitinde dikkate alınmayacaktır.

3.3.Kanunen Kabul Edilmeyen Reklâm Giderleri

Kanunun 24. Maddesi ile, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına yeni bir bent eklenmiştir. Eklenen bent İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamlara ilişkin giderlerin ticari kazancın ve kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaması öngörülmüştür.

3.4.Bazı Kurumlar İçin Kurumlar Vergisi Oranı

Kanunun 25. Maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32. Maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları, sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri için kurumlar vergisi oranı %25'e çıkartılmıştır.

Kanunun 26. Maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik yapıldı. Yapılan değişiklik ile, Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin 2022 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için kurumlar vergisi %25 oranında uygulanacak. Uygulanması 01/07/2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak ve 1/1/2022 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için uygulanacaktır.

4.KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Kanunun 10'uncu Maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13'üncü maddesinde 01.05.2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere değişiklikler yapıldı. Yapılan değişiklik ile,

“3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13. Maddesinin (f) bende kapsamında savunma sanayine yönelik yapılan teslimlerde uygulanan KDV istisnası kapsamına “İçişleri Bakanlığı” da dahil edilerek, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü’ne yapılan teslimler bu kapsamdan çıkarılmıştır.

4.1.Yabancılara İstisna Kapsamında Konut ve İşyeri Tesliminde Elde Tutma Süresi

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca istisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanunun 48. maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şart olup yapılan düzenleme ile mevcut Kanunda yer alan bir yıllık süre üç yıla çıkarılmıştır.”

4.2.İmalat Sanayiine Yönelik Yatırımlara İlişkin KDV Düzenlemesi

Kanunun 11. Maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 37. Maddesi 01.05.2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yeniden düzenlenmiştir. Düzenleme ile imalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifalarına uygulanan Katma Değer Vergisi istisna uygulanmasına ilişkin süre 31/12/2025 tarihine kadar uzatılarak “turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükellefler” bu istisna kapsamına alınmıştır.

4.3.Ar-Ge Faaliyeti Sonucu Geliştirilen Elektrikli Motorlu Taşıtların İmal Edenlere Verilen Mühendislik Hizmetlerinde KDV İstisnası

Kanunun 12. Maddesi ile 3065 sayılı Kanuna Geçici 42. Madde eklenmiştir. Eklenen geçici madde ile, 6745 sayılı Kanunun 80 inci maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye’de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıtlarını Türkiye’de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Eklenen Geçici Madde 42- 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 80 inci maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye’de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıtlarını Türkiye’de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyayı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın

kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu kapsamda yapılan hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

4.4.29/3/2022 tarih ve 31793 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5359 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile konut teslimlerinde uygulanacak KDV oranlarının yeniden belirlenmesine ilişkin Tebliğ düzenlemeleri;

1/4/2022 tarihinden önce yapı ruhsatı alınmış veya kamu kurum ve kuruluşları ile bunların iştirakleri tarafından ihalesi yapılmış projeler kapsamında inşa edilen konutların, bu tarihten sonraki tesliminde;

Net alanı 150 m² 'ye kadar olan konutlar için KDV oranı,

· Büyükşehir statüsünde olmayan yerlerde (%1),

·Büyükşehirlerde, 2007/13033 sayılı BKK'nın 5359 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kaldırılmadan önceki 1 inci maddesinin altıncı fıkrasına ilişkin yukarıda yer alan açıklamalar da dikkate alınarak (%1), (%8) veya (%18) olarak uygulanır.

- Net alanı 150 m² 'yi aşan konutlarda ise genel vergi oranı (%18) uygulanır.

Öte yandan, 5359 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla 2007/13033 sayılı BKK eki

- (I) sayılı listenin “B) DİĞER MAL VE HİZMETLER” bölümünün 11 inci sırasına eklenen hükümlerle “16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” kapsamında rezerv yapı alanı ve riskli alan olarak belirlenen yerler ile riskli yapıların bulunduğu yerlerde dönüşüm projeleri çerçevesinde yapılan konutların net alanının

150 m² 'ye kadar olan kısmı 1/4/2022 tarihinden itibaren (%1) oranında,

- (II) sayılı listeye eklenen 35 inci sırası uyarınca da “konutların net alanının 150 m² 'ye kadar olan kısmı,” 1/4/2022 tarihinden itibaren (%8) oranında,

KDV'ye tabidir.

Buna göre, 1/4/2022 tarihinden sonra alınan yapı ruhsatlarına göre yapılan konut teslimlerinde, konutun net alanının;

- 150 m² veya daha az olması durumunda KDV oranı (%8),

- 150 m² 'den fazla olması durumunda ise satış bedelinin 150 m² 'ye kadar olan kısmı için KDV oranı (%8),

-150 m² 'nin üzerindeki kısmı için KDV oranı (%18)

olarak uygulanır.

6306 sayılı Kanun kapsamında rezerv yapı alanı ve riskli alan olarak belirlenen yerler ile riskli yapıların bulunduğu yerlerde dönüşüm projeleri çerçevesinde 1/4/2022 tarihinden sonra alınan yapı ruhsatlarına göre yapılan konutların tesliminde, konutun net alanının;

-150 m² veya daha az olması durumunda KDV oranı (%1),

- 150 m² 'den fazla olması durumunda ise satış bedelinin 150 m² 'ye kadar olan kısmı için KDV oranı (%1),

-150 m² 'nin üzerindeki kısmı için KDV oranı (%18)

olarak uygulanır.

Bu madde, 01/04/2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

4.5.3065 sayılı KDV Kanununun 9 uncu maddesinin verdiği yetki çerçevesinde düzenlenen kısmi tevkifat uygulaması kapsamındaki işlemlerde uygulanmak üzere getirilen “İsteğe Bağlı Tam Tevkifat Uygulaması”

Mükellefler, yazılı bir sözleşme düzenleyerek bir yıl süreyle anlaştıkları satıcı mükelleflerden, belirlenen işlemlere ilişkin olarak hesaplanan KDV'nin tamamını tevkif edebilecekleri hüküm altına alınmıştır

Alıcı mükelleflerin tevkifat sorumluluklarının bulunup bulunmadığına bakılmaksızın tevkifat uygulanabilecek,

- Alıcı mükellefler hesaplanan KDV'nin tamamını sorumlu sıfatıyla beyan edip ödeyecekler,

- Bir yıllık sürenin bitimini izleyen yıllarda uygulamaya devam edilmesinin istenmesi halinde sözleşmenin aynı süreyle yenilenmesi gerekecek,

- Bir yıllık süre dolmadan söz konusu uygulamadan vazgeçilmesi mümkün değildir.

- Alıcı mükellefler, söz konusu sözleşmelerin bir örneği ile bu kapsamda işlem yapacak satıcı mükelleflerin bilgilerini (adı soyadı/unvanı, vergi dairesi, vergi kimlik

numarası, sözleşme uygulama dönemi), işleme ilişkin KDV beyannamesinin verilmesinden önce liste halinde bağlı oldukları vergi dairesine verirler.

- Sözleşmelerin feshedilmesi, tadili vb. durumların da işleme ilişkin KDV beyannamesinin verilmesinden önce bağlı oldukları vergi dairesine bildirilmesi gerekir.

- İsteğe bağlı tam tevkifata tabi tutulan KDV ile sınırlı olmak üzere satıcıya KDV iadesi yapılabilir.

- İade taleplerinin yerine getirilmesinde, alıcı tarafından 2 No.lu KDV Beyannamesi ile beyan edilen ve tahakkuk ettirilen KDV'nin ödenmiş olması vergi dairesince aranır.

Aynı Tebliğin (I/C-2.1.3.3.1.1.) ve (I/C-2.1.3.3.1.2.) bölümlerindeki “çinko,” ibarelerinden sonra gelmek üzere “demir-çelik,” ibareleri eklenerek demir-çelik ürünlerinin tevkifat uygulaması kapsamına alınmıştır. Aynı Tebliğin (I/C-2.1.3.3.7.) bölümünden sonra gelmek üzere “2.1.3.3.8. Demir-Çelik Ürünlerinin Teslimi” başlığı eklenerek demir-çelik ürünlerin uygulanacak oran açıklanmıştır. Buna göre, demir-çelik alaşımlarından mamul ürünlerine 4/10 oranında KDV tevkifatı uygulanacaktır.

- Demir-çelik ve alaşımlarından mamul ürünlerin, ithalatçılar tarafından yapılan teslimleri ile münhasıran cevherden üretilenlerinin üreticiler tarafından ilk tesliminde tevkifat uygulanmayacak, bu safhalardan sonraki el değiştirmelerde ise tevkifat uygulanacaktır. Bununla birlikte, demir-çelik ve alaşımlarından mamul ürünlerin hurdadan, diğer hammaddelerden veya hurda, cevher ve diğer hammaddeler birlikte kullanılarak üretilmesi halinde bu ürünlerin ilk üreticilerinin teslimi dâhil her safhasındaki teslimlerinde tevkifat uygulanır.

İthalatçılar tarafından yapılan teslimlere ilişkin düzenlenen faturada “Teslim edilen mal doğrudan ithalat yoluyla temin edildiğinden tevkifat uygulanmamıştır.” açıklamasına ve ithalata ilişkin fatura ve gümrük beyannamesi bilgilerine yer verilir. Cevherden üretim yapanlar ise düzenlenen faturada “Teslim edilen mal firmamızca münhasıran cevherden üretildiğinden tevkifat uygulanmamıştır.” açıklamasına yer vermek suretiyle tevkifat uygulanmaksızın işlem yapar.

Tebliğin ilgili bölümlerinde yer alan “Mükelleflerin 5.000 TL’yi aşmayan mahsuben/nakden iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir.” İbarelerindeki 5.000 TL, 10.000 TL olarak değiştirilerek, mahsuben/nakden iade taleplerinin alt sınırının yükseltilmiştir.

Bu madde yayımını izleyen ay başından itibaren yapılacak işlemlere ilişkin iade taleplerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

4.6.İmalatçılar Tarafından Yapılan Mal İhracında İhracat Bedeline Göre İade (Yürürlük Tarihi yayımını izleyen ay başından itibaren yapılacak işlemlere ilişkin iade taleplerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde)

Sektör ayrımı yapılmaksızın imal ettikleri malları doğrudan ihraç eden imalatçıların, ihracat teslimlerine ilişkin olarak yükledikleri KDV tutarına bakılmaksızın ihracat bedelinin %10'una kadar devreden KDV tutarı ile sınırlı olarak iade talep edebilecekleri,

- Bu uygulama ihtiyari olup, uygulamadan Tebliğin (II/A-8.3.) bölümünde tanımlanan imalatçıların faydalanabilecekleri belirtilmiştir.

Bunun için İmalatçıların;

- Sanayi siciline kayıtlı ve sanayi sicil belgesini haiz olması veya Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından alınmış çiftçi kayıt belgesi, gıda işletmesi kayıt belgesi ve işletme onay belgelerinden (üretici belgesi) herhangi birine sahip olması,

- İlgili meslek odasına kayıtlı bulunması,

- Üretimin yapıldığı dönemde yürürlükte bulunan Sanayi Sicil Tebliğlerinde öngörülen sayıda işçi çalıştırması,

- Gerekli araç parkına sahip olması veya kapasite raporundaki üretim altyapısına sahip olması,

Gerekmektedir.

Öte yandan, ihraç edilen malların geri gelmesi halinde ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu uygulama kapsamında iade edilen tutarların gümrük idaresine ödenmesi veya bu tutar kadar teminat gösterilmesi gerektirir.

İmalatçı belgesinde yer alan üretim kapasitesine göre imal edilebilecek mallar ile bu kapsamda fason olarak imal ettirilen mallar için bu uygulamadan yararlanılabilir. İmalatçılar, piyasadan hazır olarak satın alıp ihraç ettikleri mallar için bu uygulamadan yararlanamamakla birlikte, söz konusu mallar için Tebliğin (II/A-1.1.4.1.) bölümü kapsamında yüklenilen KDV'nin iadesini talep edebilirler.

Aynı dönemde imalatçıların 3065 sayılı Kanununun 11/1-c veya geçici 17 nci maddeleri kapsamında ihraç kaydıyla teslimlerinin de bulunması, doğrudan ihraç ettikleri mallar bakımından bu uygulamadan yararlanmalarına engel teşkil etmez. İmalatçıların doğrudan ihraç ettikleri malların bünyesinde yurtiçi veya yurtdışından KDV ödemeksizin temin ettiği malların bulunması halinde, ihracat bedeline ilişkin iadenin hesabında, ihracat bedelinden bu şekilde temin edilen malların bedeli düşülür. İade edilecek KDV kalan tutar dikkate alınarak belirlenecektir.

Bu bölüm kapsamında iade talep eden imalatçıların, aynı ihracat teslimi ile ilgili olarak iadesini alamadığı tutar için ayrıca yüklenilen KDV tutarına göre iade talep etmeleri mümkün olmayacaktır. Ancak imalatçılar, bu uygulama yerine imal ettikleri ürünlerin ihracatına ilişkin olarak yüklenilen KDV'nin iadesini Tebliğin (II/A-1.1.4.1.) bölümü kapsamında talep edebileceklerdir.

İmalatçıların bu bölüm kapsamındaki mahsuben iade talepleri, miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilecek, bölüm kapsamındaki 10.000 TL'yi aşmayan nakden iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilecektir.

İade talebinin 10.000 TL'yi veya YMM Tam Tasdik Sözleşmesi bulunan mükellefler için 100.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilecektir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülecektir.

Bu madde yayımını izleyen ay başından itibaren yapılacak işlemlere ilişkin iade taleplerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

4.7.İkinci El Motorlu Kara Taşıtı Ticaretiyle İştigal Eden Mükelleflere İlişkin Yapılan Belirleme

28/3/2022 tarihli ve 5359 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden mükelleflerce özel matrah uygulanarak yapılan binek otomobili teslimlerinde KDV oranının %18 olarak uygulanmasına karar verilmiştir. İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden mükelleflerce başka bir yetkili satıcıdan özel matrah uygulanarak satın alınan binek otomobiller, %18 KDV oranı uygulanarak satın alınan binek otomobil olarak değerlendirilemeyeceğinden, bu araçların tesliminde satış bedelinin tamamı üzerinden %1 oranında KDV hesaplanır.”

Bu durumda;

- Faaliyetleri kısmen tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekilde işletilmesi olanların satın aldıkları araçlara ait KDV'lerini indirim konusu yapmaya devam edecekleri gibi satarken de bu araçlar için %18 KDV hesaplayacaklar,

– İkinci el araç ticareti yapanlar; vergi mükellefi olmayanlardan alışlar ile KDV'den istisna işlemler sebebiyle alınan araçlar için satarken özel matrah düzenlemesine uygun olarak alış bedeli düşüldükten sonra kalan özel matraha % 18 KDV uygulayacaklar,

– İkinci el araç ticareti yapanlar; yukarıdaki açıklananların dışında %1 KDV'li alış yaptığı ikinci el binek araçları için ikinci el aracı satarken % 1 KDV hesaplamaya devam edeceklerdir.

4.ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

5429, 5430 ve 5431 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) ile (IV) sayılı listede yer alan bazı malların maktu vergi tutarı, oranı ve matrahlarında aşağıdaki değişiklik yapıldı.

Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı, sake gibi), tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımlarına uygulanan asgari maktu vergi (ÖTV) tutarı artırıldı.

Bazı tütün mamullerine uygulanan vergi oranı (ÖTV) artırıldı. Cep telefonlarının özel tüketim vergisi oranlarına esas özel tüketim vergisi matrahları artırıldı.

19/04/2022 tarihli ve 31814 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5429, 5430 ve 5431 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile sırasıyla 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) ile (IV) sayılı listede yer alan bazı malların maktu vergi tutarı, oranı ve matrahlarında değişiklik yapıldı.

I- (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yapılan değişiklik 5429 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan bazı mallara uygulanan asgari maktu vergi tutarı aşağıdaki gibi belirlendi.

5.DİĞER DÜZENLEMELER

-İhracat Bedelinin Bozdurulmasına İlişkin Zorunluluk

Hazine Ve Maliye Bakanlığı'nın 15.04.2022 tarihli Talimatıyla "TCMB İhracat Genelgesi'nin İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı başlıklı Ek madde 1'de yapılan değişikliklerle, daha önce % 25 olan oran % 40 olarak değiştirilmiştir.

-Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34) de Yapılan Değişiklik

-10.04.2022 tarihli 31814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 2008-32/34 sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair 2022-32/66 sayılı Tebliğ ile bahse konu 8'inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının sonuna "Ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur." cümlesi eklenmiş on beşinci fıkrasında yer alan "kararlaştırılması" ibaresi "kararlaştırılması, ödenmesi ve kabul edilmesi" şeklinde değiştirilmiştir.

-5360 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile mevduat, katılma payı ile tahvil, bono ve kira sertifikaları getirilerine ilişkin olarak daha önce getirilmiş olan indirimli gelir vergi tevkifatına yönelik düzenlemenin süresi 31 Mart 2022 tarihinden 30 Haziran/2022 tarihine kadar uzatıldı.

-20 Nisan 2022 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile “**Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar**” Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

-21 Nisan 2022 tarihinde 31816 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile “**Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar**” Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

**EFEKTİF DENETİM, DANIŞMANLIK VE
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ**

(* Sirkülerlerimizde yapılan açıklamalar yalnızca bilgilendirme amaçlı olup, kesin işlem tesis etmeden önce uzmanlarımızdan görüş ve yönlendirme alınmasını önemle tavsiye ederiz. Bu sirkülerlerin amacı tek başına uygulamalara yön vermek olmayıp; mükelleflerimizin risk, fırsat ve değişiklikler hakkında güncel bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır. Yegâne kaynak olarak sirkülerlerimizdeki açıklamaların kullanılması halinde doğabilecek olası zararlardan Efektif Denetim sorumlu olmayacaktır.